

HET GEMERTS KETIERKE VAN PRINSES BEATRIX.

Omstreeks 1 april 1975 verscheen, in de rubriek "Terug naar Toen" van de Streek, het nieuwtje dat de stamboom van Prins Bernhard verrijkt kon worden met een hele rits Van Gemerts. Van her en der kwamen reacties uit het Gemerts-Heem-kamp die ondergetekende erop meenden te moeten wijzen dat deze aprilgrap toch wel erg doorzichtig was, want Prins Bernhard was immers een Duitser. In menige variant op het Gimmerts volkslied wordt het Gimmerts bloed bezongen en elke rechtgeaarde Gemertenaar had het toch kunnen weten: het Gimmers bloed kent geen grenzen!

Het is overigens niet alleen daarom dat dit artikel geschreven wordt, want die openbaring in de Streek behoeft natuurlijk nog een aanvulling met bronverwijzingen.

In Gemerts Heem 54 en 55 werden artikelen gepubliceerd met als onderwerpen respectievelijk de stamboom van de vroegere Heren van Gemert en de stamboom van een Bossche familie "Van Gemert". In het laatst genoemde artikel werd geschreven dat op goede gronden aangenomen zou kunnen worden dat beide stammen terug te voeren zouden zijn tot één.

Intussen kwam er iets meer licht in het zoeken naar die bewuste familierelatie.

Middels een akte, gedateerd 17 juli 1399, deden Wouter Spierink en Goyart van Gemert, zonen van wijlen Diederik van Gemert, afstand van hun aanspraken op tienden van Bakel. Deze akte werd opgemaakt in het bijzijn van een aantal Bossche schepenen. Twee van hen t.w. Johannes van Gemert en Arnoldus Stamelart de Penu, (beiden ridder) werden aangeduid als consanguinei van de gebroeders uit Gemert. (1) In de middeleeuwen werd met het woord consanguineus een neef aangeduid die meer dan 5 graden verwijderd was.

In de stamboom der Bossche familie (Gh 55) werd melding gemaakt van een Jan van Gemert die rond 1400 onderschout was van Den Bosch. De onderschout is mogelijk identiek met de verre neef van Wouter Spierink van Gemert uit de akte van 17 juli 1399, hetgeen zou betekenen, dat gelet op de verwantschap aangeduid met "consanguineus", de Diederik van Gemert, die in 1326 de paelbrief opstelde, wellicht de stamvader is van de Bossche familie "Van Gemert".

Tot zover was ik gevorderd in het onderzoek naar de familie-relatie tussen Bossche en Gemertse "Van Gemerts", toen mijn aandacht getrokken werd door een artikel in "De kleine Meierij" dat als titel voerde: "Een ontbrekend Meijerij's kwartier van Prinses Beatrix", met als onderkop: Mabelia van Gemert, vrouw van Aert Wolfaerts. (2)

En jawel hoor... de daarin beschreven genealogie overlapte de stamboom der Bossche "Van Gemerts" (Gh 55).

Bovendien bevestigde dit artikel de eerder genoemde familie-relatie tussen Bossche en Gemertse "Van Gemerts". Want de Jan van Gemert in Gh 55 genoemd als onderschout van Den Bosch is identiek met de Jan van Gemert in het artikel van "De kleine Meierij" die in 1394 en 1408 te boek staat als schepen van Den Bosch. En wanneer men dan weet dat in 1399 een ridder Jan van Gemert, schepen van Den Bosch een verre neef blijkt te zijn van Wouter Spierink van Gemert, dan lijkt de gezochte familiere-latie reeds vagelijk gevonden.

Wanneer men de gegevens uit Gh 54-55 en die uit "De kleine Meierij" combineert, dan komt men tot het onderstaande Gimmers ketierke van Soestdijk.

- (A) Diederik van Gemert, "Heer van Gemert".
- (B) Jonkvrouw Mabelia (Beel) van Gemert. Zij was een dochter, mogelijk kleindochter van Diederik van Gemert. Zij huwde met Jan Elias, de zoon van de Bossche patriciër Elias "Pannicida". Hun 4 zonen en 2 dochters noemden zich "Van Gemert".
- (C) Jan van Gemert Jan Eliaszoon. Hij huwde met Mechtelt Gerit Vos. Jan van Gemert overleed voor 1392 en hij had tenminste 5 wettige zonen en 1 dochter.
- (D) Hubrecht Jans van Gemert, zoon van Jan van Gemert en Mechtelt Gerit Vos. Hij huwde met Jkvr. Margriet, dochter van Arnt Heyme. Hij was schepen in Den Bosch in 1390, 1401, 1419 en in 1414 wordt hij genoemd als borgemeester (R1189-5v). Hij had 3 wettige en 1 bastaarddochter en verder een bastaardzoon Emont.
- (E) Jonkvrouw Mabelia van Gemert, dochter van Hubert van Gemert en Jkvr. Margriet. Zij was gehuwd met Aert Wolfaerts en had van hem 2 dochters te weten:
Jonkvrouwe Hubertje, die voor 1447 getrouwd was met Henrik

Gerits v.d.Aa. Van haar moeder kreeg ze jaarlijks 100 Philippus schilden als huwelijksgift.

De tweede dochter was:

(F) Jonkvrouw Maria. Op 23 november 1444 trouwde zij met Berthout Jan Back (onder huwelijksvoorwaarden).

Berthout Jan Back is één der oudst bekende eigenaars van Durendaal, bezitter van de leengoederen te Gesel aan de Raam te Haaren en Ten Bijgaarde en Ten Eijnde te Oisterwijk.

Door hun kleindochter Vrouwe Adriaen, dochter van heer Jan Berthout Back, getrouwd met Wolfert van Brederode, zijn prins Bernhard en prinses Beatrix met haar kinderen hun nakomelingen.

Een bevestiging voor het artikel in "De kleine Meierij" en een verantwoording voor dit artikel levert een aantekening van Ferd. Smulders uit de Bossche Protocollen (R1192-folio 449). Daar-in wordt Aart Wolfaerts genoemd als schoonzoon van Jonkvrouw Margriet, weduwe van Hubert van Gemert (mrt.1442).

- bronnen: 1. C. Wampach. Urkunden- und Quellenbuch zur Geschichte der Altluxemburgischen Territorien bis zur burgundischen Zeit. Urkunde 666.
2. W. de Bakker. Een ontbrekend Meierijs kwartier van prinses Beatrix; Mabelia van Gemert vrouw van Aart Wolfaerts. De kleine Meierij, vlugschrift van de heemkunde kring en streekarchivariaat Oisterwijk, 23e jg., 1972, blz. 46-47.
3. A. Otten. Negen aanzienlijke Diederikken van Gemert Gemerts Heem 54.
4. id. Een Bossche familie Van Gemert van 1300-1450 Gemerts Heem 55.

Ad Otten.

PARDON VOOR GILDEBROEDER IN 1715.

In januari van het jaar 1715 werd Damian Hugo Grave van Schoenborn etc., Landcommandeur van de Balijsche Alde-Biezen, in Gemert ingehuldigd.

Uiteraard hadden de Gemertse schuttersgilden hun taak gedurende de ceremoniën die daarmee gepaard gingen. "Opt beste gekleet